

DEN LYSMÅLER ER SVÆR AT SNYDE

Olympus har altid været i frontlinien, når det gælder udviklingen af avancerede lysmålersystemer. Sidste nyt er et såkaldt »ESP«-system, der træder hjælpende til under vanskelige lysforhold. Og så koster kameraet kun 4.200 kroner.

Af Steen Frimodt

Det absolut mest nøjagtige lysmålersystem, der findes, er en spotmåler, hvormed man kan måle udvalgte små detaljer i motivet. Men har fotografen ikke den fornødne omhu eller viden, kan det være det dårligste system af alle.

Der er derfor en god portion logik i, at Olympus nu udvider tilbudet til den forholdsvis urrutinerede fotograf med et målesystem, der er i stand til selv at gribe ind, når forholdene kræver det.

ESP – automatisk førstehjælp

En traditionel centervægtet lysmåler siges at klare 90% af alle motiver uden de store vanskeligheder. Men motiver med store kontraster vil som regel give forkert eksponering – typisk modlysoptagelser samt situationer, hvor der er en meget kraftig lyskilde, som f.eks. solrefleks eller en kraftig lampe, indenfor billedfeltet.

Gammelt og nyt måleprincip

ESP-systemet arbejder på en i princippet enkel måde: Lyset gennem objektiver rammer – som i alle spejlreflekskameraer – et spejl og kastes op mod matskiven. På OM-40 slipper en del af lyset dog gennem spejlet og rammer en hvid plade, som sidder

hængslet bagved. Pladen svinger op sammen med spejlet under eksponeringen.

En målecelle i bunden af kamerahuset sigter op mod den hvide plade og kan derved aflæse, hvor meget lys, der i gennemsnit rammer den (arealet er ca. 50% af billedfeltet).

Det helt specielle er nu, at kameraet, i det øjeblik udløserknappen trykkes ned, tager en måling af midterfeltet på den hvide plade og resten af pladen hver for sig. Er der ikke den store forskel i lysværdien mellem de to områder, er der ikke grund til at gøre noget og eksponeringen sker som sædvanligt.

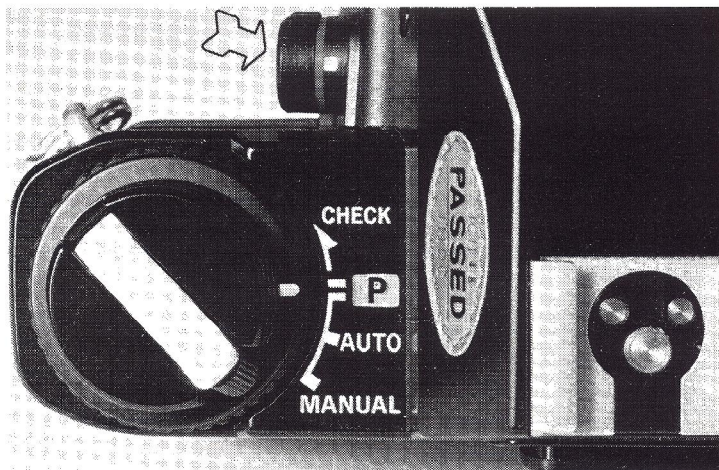
Men er forskellen af en vis størrelse, vil ESP-systemet træde ind og beregne en passende gennemsnitsværdi. Der gives signal i søgeren, når ESP-systemet er aktivt. Dette sker typisk, når en person står i modlys eller mod en meget lys baggrund. Her skal filmen nemlig have lidt mere lys.

Det modsatte er tilfældet, hvis personen står mod en stor, mørk baggrund. ESP-systemet sørger for, at personen ikke bliver overeksponeret. Er solen direkte i søgeren ses der bort fra den i målingen.

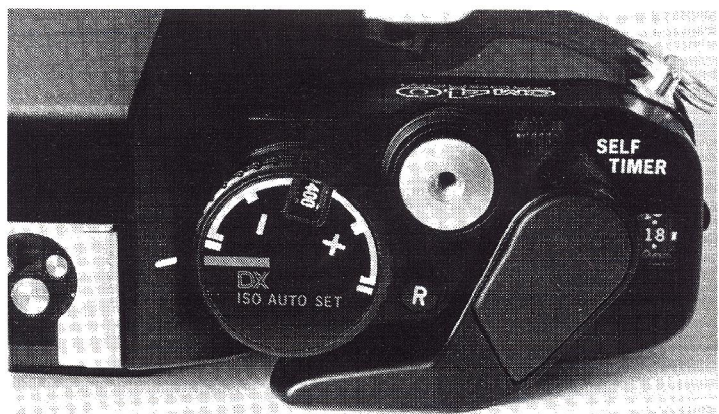
Enkeltheden begrænser

Som det fremgår af ovenstående, vil ESP-systemet på grund af sin enkelthed også have sine begrænsninger. Først og fremmest er det nødvendigt, at hovedmotivet ligger i midten af billedet, for man kan desværre ikke læse en måleværdi, inden billedet komponeres.

Der er dog den mulighed, at man først stiller funktionsvælgeren på manuel, indstiller en passende blænde og retter kameraet mod motivet, så det vigtige er i midten. Den anbefalede lukkertid aflæses derefter i søgeren og indstilles på lukkertidsknappen,

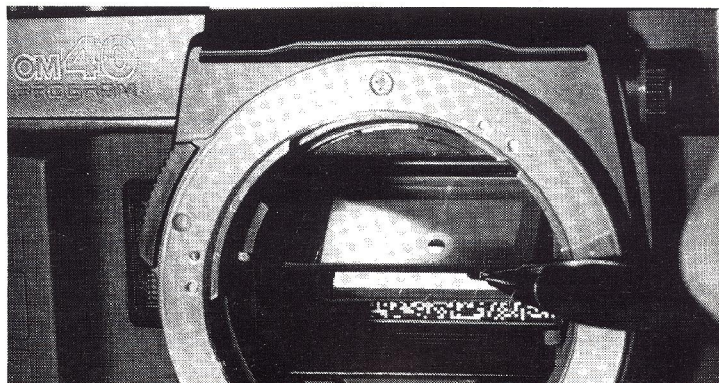

Ind/ud-koblingsknappen for ESP-systemet sidder velplaceret foran programomskifteren.

Med DX-kodede film skal ISO-knappen blot sættes i DX-stilling. Her kan +/- korrektioner desværre ikke bruges.

Den hvide måleplade sidder hængslet under spejlet. I bunden af spejlhuset sidder målecellen og sigter mod enten pladen eller det mønstrede lukkergardin bagved. Det sidste sker, når der i bedste OM-2 tradition måles på filplanet under selve eksponeringen – altså når ESP-systemet er slået fra.

kun er 1/60 sek., hvilket er lige i underkanten, hvis man vil bruge flash til opblødning af skygger i dagslys – og det indbyder flash-automatikken jo i høj grad til.

Konklusion

Olympus OM-40 Program vil give den rutinerede fotograf flere veleksponerede optagelser end et kamera med et traditionelt målesystem. For tekniske »analfabeter« er OM-40 dog lidt vanskeligere at gå til end kameraer som Canons T-50 og Pentax A3.

For den rutinerede fotograf vil den anden nyhed fra Olympus – OM-2 Spot/Program være nok så interessant. Prismæssigt lægger OM-40 sig mellem denne og OM-20 med en pris på ca. 4299 kr. inkl. normalobjektiv.

hvorefter billedet kan komponeres og eksponeres. Men jeg tvivler på, at mange fotografer orker at udføre denne procedure.

Den grundige brugsanvisning gør ærligt rede for ovennævnte, og fortæller også, at når motivet fylder for lidt i forhold til omgivelserne, vil det ikke blive opfattet af ESP-systemet.

Olympus ESP og Nikon AMP

Det vil ikke være mærkeligt, om man vil forsøge at sammenligne Olympus OM-40 med Nikon FA. Foruden det tilsyneladende slægtskab, der er i at korrigerende eksponeringen automatisk i visse situationer, ligger der uægteligt en vel ikke helt utilsigtet, nævenlighed mellem ESP (= Electro Selective Pattern) og AMP (= Automatic Multi-Pattern System). Men her hører ligheden også op!

Nikon systemet arbejder ud fra adskilte målinger af hele syv felter, hvor resultatet sammenlignes med 10.000 motivoplysninger, som kameraet har oplagret, inden der eventuelt korrigeres. Dette system er langt mere kompliceret og kan i praksis klare mange vanskelige motivtyper, så selv erfarne fotografer er godt hjulpet.

Olympus ESP-systemet gør det lidt mere sikkert at være uerfaren fotograf. Hvis det ønskes, kan ESP-systemet kobles fra ved at dreje på en lille velplaceret knap. Målingen sker nu på Olympus OM-2 vis på filmen med svag centervægt.

Veludstyret kamerahus

Olympus har med OM-40 ikke

fulgt den nyeste fotomode. Det er nemlig et traditionelt kamerahus uden indbygget motor til filmfremtræk og automatisk filmindlæsning (motor kan naturligvis tilsluttes). Der er heller ikke trykknapper og paneler med flydende krystaller. Til gengæld er jeg sikker på, at mange stadig foretrækker knapper man kan se og dreje på.

I øvrigt er huset veludformet med grebvenlig gummibeklædning og velplacerede og tydelige knapper. Dog kunne filmfremtrækket gå lidt lettere.

Af øvrige faciliteter kan fremhæves:

DX-kodede film indstiller automatisk ISP-tallet, men dog først når ISO-knappen er sat i en speciel stilling. Det er ikke muligt at plus/minus korrigerende stillingen uden at gå over til manuel.

Tre eksponeringsformer med programautomatik, lukkertidsautomatik og manuel indstilling – alle kan udnytte ESP.

God søger med tydelige informationer i form af lysende dioder, der angiver programtype, lukkertid, over/undereksponerings advarsel, indkobling af +/- korrektion, klarsignal for flash og endelig om ESP-systemet er aktiveret. Alle informationer ligger overskueligt samlet til venstre for søgerbilledet.

Flashautomatik med måling på filmplanet er næsten en selvfølge hos Olympus. I denne forbindelse kunne man vel godt ønske sig, at den i øvrigt velfungerende »kludelukker«, som Olympus holder fast ved, får en mere moderne afløser. Først og fremmest fordi den hurtigste flash-tid

Sådan virker ESP-systemet

En kraftig modlysoptagelse giver dette resultat med »gammeidags« måling.

ESP-systemet sørger for en kraftigere eksponering.